

має вирішувати кримінально-правові конфлікти. Вона наголосила на тому, що чинне законодавство має відповідні основи для запровадження медіації. Зокрема, це інститут примирення у процесуальному законодавстві – ст. 175 ЦПК та ст. 78 ГПК передбачають укладання між сторонами судового процесу мирової угоди з метою врегулювання спору на основі взаємних поступок. Інша ситуація склалася у кримінально-процесуальному законодавстві, хоча там теж застосовується інститут примирення. Так ст. 145 та ст. 146 КК України передбачають підстави звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дієвим каяттям та примиренням винного з потерпілим. Крім того, пані Ольга справедливо зауважила, що впровадженню медіації в Україні заважають відсутність регламентації цього процесу в законодавчих актах та обмежене коло прав, до яких можна застосувати зазначений метод.

Координатор Українського центру згоди К. Шкляревська у своїй доповіді підкреслила, що медіатор, який здійснюватиме процедуру медіації, повинен володіти вмінням усунення конфліктів і мати знання, не лише у сфері права, а й у таких сферах як психологія, соціологія, педагогіка, які є базовими і необхідними для її проведення.

Завідувач відділенням дистанційного навчання КУП НАН України Б. Кушнір наголосив на тому, що медіація має перспективи розвитку в Україні, але сфера її застосування повинна бути обмеженою цивільно-правовими відносинами, оскільки вони зазвичай вирішуються у позасудовому порядку. Медіація у кримінальних справах буде виступати як ще один чинник зниження довіри громадян до органів внутрішніх справ, яка і так низька. Це пояснюється тим, що в країні високий рівень хабарництва в державних структурах. І як наслідок, систематичне уникнення злочинцями покарання зведе кримінально-виховну функцію нанівець.

У дискусії активну участь взяли студенти першого, другого, третього та четвертого курсів денної форми навчання КУП НАН України. Усі студенти отримали посібники з програми відновленого правосуддя, зокрема активна участь студентки II курсу гр. Д-24 В. Ушатенко була відзначена нагородою – книжкою «Що може медіація».

За результатами роботи «круглого столу», учасники дійшли висновку, що з метою ефективного запровадження інституту медіації в українську правову систему необхідно звернути увагу на те, що:

- медіаторами можуть бути тільки фахівці не лише у сфері права, а й психології, соціології та педагогіки;
- відсутність законодавчого регулювання на рівні законів та підзаконних актів суттєво гальмує розвиток цього інституту в Україні;
- необхідно чітко розрізнити медіацію, яка здійснюється у правовій сфері та в інших сферах суспільного життя (культурна, релігійна, сімейна та ін.);
- відсутність будь-яких гарантій виконання домовленостей, яких було досягнуто в процесі медіації, становить неабияку загрозу розвитку вказаного інституту;
- сумнівним видається позиція деяких фахівців стосовно того, що законодавче врегулювання питання медіації, а також поширення її в Україні вплине на зменшення витрат із державного бюджету, оскільки в усьому світі медіаційні установи фінансуються з бюджетів держави;
- приймаючи закон про медіацію, законодавець повинен чітко окреслити компетенцію фахівців у цій сфері, щоб їх права та обов'язки не перепліталися і таким чином не дублювали функції адвокатури.

«Круглий стіл» на тему:

«Дотримання прав людини як фактор авторитету та стабільності держави»

8 грудня 2010 р. у Київському університеті права НАН України відбувся «круглий стіл» на тему: «Дотримання прав людини як фактор авторитету та стабільності держави», присвячений 62-й річниці прийняття Загальної декларації прав людини. Обговорення відбулося за такими напрямками.

1. Права людини в історії політико-правової думки.
2. Проблеми забезпечення прав і свобод особистості в інформаційному суспільстві.
3. Діяльність органів внутрішніх справ у сфері захисту прав людини.
4. Правомірне обмеження прав людини та національні інтереси держави (позитивна дискримінація).
5. Міграційні процеси та захист прав людини.
6. Захист прав людини в рамках міжнародних міжурядових організацій.
7. Реалізація права на освіту: проблеми та перспективи вдосконалення.

«Круглий стіл» було проведено з метою привернення уваги до даної проблематики урядовців, парламентарів – усіх, хто причетний до прийняття рішень щодо формування та реалізації політики протидії порушень прав людини.

Дана подія була організована відділенням міжнародного права та кафедрою міжнародного права та порівняльного правознавства. Присутніми на «круглому столі» були також завідувач відділення міжнародного права М. О. Дей, М. В. Глух – проректор з навчально-методичної роботи; О. В. Чернецька – проректор з наукової роботи; Г. П. Левківська – проректор з гуманітарної освіти та виховної роботи; Ю. І. Нипорко – заступник завідувача кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства; А. С. Мацко – професор Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі. Під час проведення «круглого столу» з доповідями виступили студенти КУП НАН України, КНЕУ ім. В. Гетьмана, Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі, а також учениця спеціалізованої гімназії № 167.

Загалом тематика «круглого столу» є досить актуальною, оскільки порушення прав людини є виразкою на тілі світового співтовариства. Було відмічено, що стосовно прав людини у світі простежується декілька тенденцій. Перша – та, що дедалі більше стає країн, уряди яких жорсткіше контролюють і обмежують діяльність неурядових громадських організацій. Друга тенденція виявилася останніми роками, а саме: у низці країн Західної півкулі права людини порушують не лише самі уряди, а й озброєні угруповання, що протистоять урядам. Посилаючись на інтереси національної безпеки, уряди багатьох країн впроваджують драконівські обмеження на громадську діяльність. Третя тенденція: правозахисники і урядові інституції широко використовують Інтернет, але уряди

усвідомили, що Інтернет – не лише засіб комунікації, він може служити потужним знарядом пропаганди й впливу на громадську думку, отож вони і намагаються контролювати кібер-простір. У ході обговорення учасники «круглого столу» ще раз дійшли висновку, що подібні проблеми стосуються не окремих країн чи виключно країн, що мають невисокий рівень розвитку, а й країн, що посідають найвищі шаблі у рейтингах за економічним розвитком та рівнем соціальної захищеності населення.

За результатами обговорення, студенти КУП НАН України зазначили, що до найжахливіших проблем із порушення прав людини, можна віднести неможливість довести своє право в суді. Наявність серйозних проблем у національній судовій системі підтверджує і Європейський суд з прав людини, який ухвалив вже 500 рішень, по суті, за заявами проти України. У майже 90 % випадків констатовано порушення ст. 6 Європейської конвенції з прав людини та основоположних свобод щодо права на справедливий судовий розгляд.

Потрібне комплексне, системне реформування судової системи. Необхідно внести зміни до Конституції України щодо обрання суддів зрештою народом України на конкретний термін. І прийняти новий Кримінально-процесуальний кодекс, а також закон про безоплатну правову допомогу, який ухвалений вже в першому читанні Верховної Ради. Крім того, прийняти нову редакцію закону про адвокатуру, а на виконання Рекомендацій Комітету Міністрів ради Європи прийняти закон про медіацію, тобто примирення, який би врегулював досудове вирішення спорів і, кінець кінців, запровадити ювенальні суди в першу чергу для захисту прав дитини.

У КУП НАН України відбувся майстер-клас Вільяма Еліота Батлера, професора Пенсільванського університету (США)

15 грудня 2010 р. професор Пенсільванського університету (США) Вільям Еліот Батлер провів майстер-клас на тему: «Місце пострадянських правових систем на правовій карті світу» англійською мовою. На майстер-клас зібралися студенти I курсу.

В. Батлер зазначив, що правові системи країн, які є чи були членами Співдружності Незалежних Держав, мають спільну пострадянську правову спадщину, продовжують пошуки свого місця в плеяді правових систем світу. З моменту своєї появи радянське право претендувало на унікальність серед інших правових систем минулого і сучасності. Деякі західні компаративісти категорично відмовлялися визнавати претензії й унікальність радянського права, що будувалися лише на підставі наявності ідеологічних складових.

Студентам цікаво було дізнатися позицію професора Батлера щодо намагання «демократизації» радянської правової спадщини й приведення її у відповідність до формування ринкових відносин в Україні, Росії, Казахстані тощо. Було і залишається складним це завдання, оскільки передбачає не лише відкидання або заміну «форм» та імпорт «трансплантантів» з європейської континентальної або англо-американської правових систем.

У цілому, проблеми визначення місця пострадянських правових систем у правовій системі викликали жваву дискусію серед студентів, які поставили професору В. Батлеру низку цікавих питань, зокрема, чи дійсно має значення те, до якої правової сім'ї буде віднесено певну правову систему? Чи поняття «основні правові системи» на практиці стосується поєднання критеріїв географічного представництва тощо.

В КУП НАНУ відбувся майстер-клас доктора права Ігоря Котлярчука (США)

В рамках угоди про співпрацю із American Bar Association, яка була підписана в жовтні цього року ректором КУП НАН України професором Ю. Л. Бошицьким та президентом Українсько-американської асоціації юристів Джоржом Пазуником передбачено проведення для студентів вузу майстер-класів відомих в США науковців, які мають великий практичний досвід роботи та займаються актуальними питаннями права.

10 лютого 2011 р. у Київському університеті права НАН України в рамках реалізації концепції майстер-класів, доктором права Ігорем Котлярчуком (США) була проведена лекція для студентів відділення міжнародного права на тему: «Історія та розвиток боротьби з корупцією та організованою злочинністю».

Ігор Котлярчук є доктором права, адвокатом, екс-федеральним прокурором США в спеціалізації податків та кримінальних справах, екс-президентом Вашингтонської Групи, членом українсько-американського товариства адвокатів, Американської асоціації юристів, Асоціації юристів Вірджинії, Асоціації юристів Нью-Йорку, Асоціації юристів Вашингтону.

Студентам було цікаво дізнатися, що в США організована злочинність вперше стала предметом обговорення «на високому рівні» ще у 1929 р., коли її вивченням займалася так звана «Комісія Цікершема». Важливим організаційним заходом, здійсненим урядом США, було створення в червні 1970 р. «Національної ради по боротьбі з організованою злочинністю», головним завданням якої є розробка загальнонаціональної програми дій.

Згідно з Програмою боротьби з організованою злочинністю Федеральним урядом було створено об'єднання – «Ударні сили», що діє під загальним керівництвом Міністерства юстиції США та в тісному контакті з правоохоронними органами штатів. Їх головним завданням є виявлення груп організованої злочинності, а також пошук доказів злочинної діяльності учасників незаконного підприємництва. З метою виконання поставлених завдань кожна ударна група має у своєму складі державних обвинувачів і оперативних співробітників ФБР, Адміністрації по застосуванню законів про наркотики, Бюро внутрішніх доходів, Служби еміграції і натуралізації, представників Берегової охорони та Митної служби США.

У законодавстві США поняття корупції посадовців визначено достатньо широко. Воно включає ряд протиправних діянь, передбачених у чотирьох главах розділу 18 Зводу законів: 1) «Хабарництво, нечесні доходи і зло-